

24 noiembrie 2016

PEB-nr. 582

RAPORT
asupra proiectului de lege pentru modificarea și
completarea unor acte legislative
(nr.429 din 18 noiembrie 2016), I lectură

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege conține propuneri care rezultă din politica fiscală și vamală pe anul 2017 bazată pe prevederile Programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova, Strategiei Naționale „Moldova 2020”, Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, avînd ca scop consolidarea capacităților instituțiilor statului în vederea colectării veniturilor bugetare și eficientizării administrării fiscale și vamale și diminuării proporțiilor de evaziune fiscală și vamală.

Proiectul de lege prezentat conține modificarea și completarea Codului fiscal, Legile de punere în aplicare ale unor titluri ale Codului fiscal, Codului vamal, Legii cu privire la tariful vamal și Legii privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor .

O parte din prevederi conțin propuneri de îmbunătățire, iar altă parte conțin norme de ajustare a legislației naționale la legislația acquis-ul comunitar, consolidarea și eficientizarea utilizării resurselor financiare publice precum și în vederea îmbunătățirii și simplificării mecanismelor fiscale naționale asigurînd echitatea și stabilitatea fiscală.

Astfel, principalele modificări la Codul fiscal și Legile de punere în aplicare a unor Titluri ale Codului fiscal sunt următoarele:

- pentru persoanele fizice - majorarea mărimii scutirii personale anuale de la 10128 lei – în anul 2016 la 10620 lei - în anul 2017, majorarea mărimii scutirii anuale a persoanelor întreținute de la 2256 lei – în anul 2016 la 2340 lei – în anul 2017, majorarea mărimii scutirii majore de la 15060 lei în anul 2016 la 15840 lei – în anul 2017;
- pentru persoane fizice și întreprinzătorii individuali majorarea sumei venitului impozabil cu 7% de la 29640 lei la 31140 lei;
- scutirea de impozitare a veniturilor obținute de către persoanele fizice rezidente (cetățeni și apatrizi) de la înstrăinarea locuinței de bază;

- permiterea deducerii cheltuielilor efectuate de către contribuabili în decursul perioadei fiscale, prevăzute în planul de afaceri sau în devizul de cheltuieli, în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă;
- limitarea deducerilor privind cheltuielile ce țin de reparația mijloacelor de transport aerian internațional și anume în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operațional suportate pe parcursul perioadei fiscale;
- stabilirea unui termen nou de prezentare a Declarației cu privire la impozitul pe venit a persoanelor fizice rezidente (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții), care vor prezenta nu mai târziu de 30 aprilie a anului următor anului fiscal de gestiune;
- majorarea impozitului pe venit de la 2% la 3% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural;
- majorarea impozitului pe venit pe veniturile persoanelor fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locatiune, arendă, uzufruct) proprietate imobiliară, de la 5% la 10% din valoarea contractului;
- stabilirea unui impozit pe venit în mărime de 10% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente desfacerii prin unitățile comerțului de consignație a mărfurilor;
- impozitarea veniturilor obținute din pariurile sportive a căror valoare depășește 10% din scutirea personală cu același regim fiscal ca și pentru campaniile promoționale și/sau loterii;
- scutirea de impozitul pe venit a contribuțiilor suplimentare ale fondatorilor, asociaților, acționarilor sau membrilor în calitate de aport pentru acoperirea pierderilor perioadelor de gestiune precedente a entității;
- prelungirea facilităților fiscale până în anul 2020 pentru angajații agenților economici din domeniul TIC;
- anularea cotei 0% și stabilirea cotei 8% a TVA la biocombustibilul solid destinat producerii energiei termice și apei calde, livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă și silvică, reziduuri vegetale agricole și forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria alimentară, reziduuri de lemn;
- anularea scutirii TVA și impunerea cu cota standard a TVA la serviciile legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberare de brevete, referitoare la obiectele proprietății industriale, precum și cele referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe;

- permiterea subiectului impozabil la trecerea în cont a sumei T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate pentru serviciile, mărfurile precum sunt energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii de telefonie, servicii comunale utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora dacă factura fiscală va fi eliberată până la data de 10 inclusiv;

- impunerea cu acciz a alcoolului etilic nedenaturat utilizat de subiecții impunerii care desfășoară în același timp activitate economică atât în industria parfumeriei și cosmetice, cât și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice;

- permiterea organului fiscal să inițieze de sine stătător procedura de anulare a înregistrării subiectului impunerii cu accize în cazul în care subiectul impunerii nu a prezentat la organul fiscal în termenul stabilit declarația privind accizele pentru perioadele fiscale a 2 luni consecutive;

- excluderea normelor ce prevăd indexarea cotelor accizelor la produsele petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul țării;

- stabilirea cotelor accizelor la mărfurile supuse accizelor pe 3 ani;

- ajustarea cotelor accizelor stabilite în sume fixe la rata inflației prognozată în mărime de 5%;

- majorarea cotelor accizelor la produsele petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova la mărimea determinată în contextul racordării treptate a cotelor accizelor la cele stabilite în directiva UE;

- majorarea cotei accizului pentru țigările cu și fără filtru în vederea ajustării graduale la cele stabilite în UE;

- anularea accizului la aparatele de înregistrare și reproducere a sunetului, aparatele video de înregistrat sau de reprodus și aparatele de recepție pentru radiofuziune;

- anularea accizei la articolele de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din metale prețioase sau din metale placate sau dublate cu metale prețioase;

- micșorarea cotelor accizelor pentru unele categorii de autoturisme și stabilirea cotelor accizelor în valută națională, fiind aplicată rata medie a cursului valutar oficial al leului moldovenesc în valoare de 22,24 lei/euro;

- majorarea cotei maxime de impozitare a bunurilor imobiliare de la 0,3% la 0,4% precum și majorarea cotei pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă de la 0,1% la 0,4% din baza impozabilă;

- stabilirea obligației gospodăriilor țărănești (de fermier) de a calcula și achita de sine stătător obligațiile fiscale privind taxele locale, precum și a impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare;

- anularea facilității fiscale în mărime de 15% în cazul achitării integrale impozitului pe bunurile imobiliare până la 30 iunie a anului respectiv, etc.

Proiectul de lege prevede stabilirea unui regim fiscal simplificat privind impozitul pe venitul persoanelor fizice care obțin venituri din activități independente de comerț în sumă ce nu depășește 600000 lei într-o perioadă fiscală, fără a constitui o formă organizatorico-juridică a activității de

antreprenoriat. Cota impozitului pe venit va constitui 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 lei pe o perioadă fiscală. Contribuabilii respectivi vor avea obligația de a deține și utiliza mașini de casă și control cu memorie fiscală, costul acestora fiind diminuate din suma impozitului pe venit datorat bugetului.

Suplimentar, persoanele care practică activitate independentă vor avea dreptul la introducerea mărfurilor pe teritoriul țării cu scop de realizare ulterioară cu achitarea drepturilor de import.

Un alt concept al proiectului de lege este implementarea conceptului de soluție fiscală individuală anticipată care are drept scop creșterea gradului de transparență în aplicarea legislației fiscale și îmbunătățirea climatului investițional în Republica Moldova și reprezintă un instrument ce oferă posibilitatea de a gestiona riscul fiscal la care se supun agenții economici.

Soluția fiscală individuală anticipată este un act emis contra plată de către Serviciul fiscal de stat în vederea soluționării unei cereri a persoanei fizice sau juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la reglementarea unor situații fiscale specifice.

În cazul emiterii unei soluții fiscale individuale anticipate eronate în adresa contribuabilului impozitele, taxele și majorările de întârziere nu se recalculează, iar sancțiunea fiscală nu se aplică în întregime, iar în cazul în care a fost deja stabilită se anulează în întregime, dacă contribuabilul a acționat în conformitate cu cerințele soluției.

Proiectul de lege mai prevede acordarea dreptului agenților economici cu capital străin de a aplica o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic. Astfel, entitățile respective vor economisi timp și resurse dat fiind faptul că ele nu vor fi obligate să întocmească situațiile financiare de două ori: o dată – pentru perioada de gestiune ce corespunde cu anul calendaristic și a doua oară – pentru perioada de gestiune a entității-mamă cu scopul de a efectua consolidarea rezultatelor financiare ale grupului multinațional de companii.

În contextul revederii mecanismului de impozitare a creșterii de capital se propune definirea noțiunii „*Locuință de bază*” care reprezintă locuința care este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puțin 3 ani până la momentul înstrăinării și constituie domiciliul/reședința contribuabilului în decursul ultimilor 3 ani până la momentul înstrăinării.

Concomitent, se propune revederea conceptului de determinare a sumei creșterii de capital în scopul impozitării și anume acordarea scutirii de la impozitarea venitului obținut din înstrăinarea locuinței de bază; definirea clară a criteriilor de determinare a locuinței de bază; stabilirea expres în lege a subiecților creșterii sau pierderilor de capital; revizuirea tipurilor activelor de capital; stabilirea modului de determinare și confirmare a bazei valorice a activelor de capital în dependență de modul de dobândire a acestor active, etc.

În cazul lipsei documentelor de confirmare a valorii bunurilor imobiliare construite cu forțele proprii de persoana fizică ce nu desfășoară activitate de întreprinzător se propune ca baza valorică să constituie:

a) 100% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31.12.2003 – pentru bunurile dobândite până la 1 ianuarie 2004;

- b) 75% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31.12.2006 – pentru bunurile dobândite pînă la 1 ianuarie 2007;
- c) 50% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31.12.2016 – pentru bunurile dobândite pînă la 1 ianuarie 2017.

Un capitol important în proiectul de lege este impozitarea activităților profesionale în sectorul justiției desfășurate de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară, traducător/ interpret autorizat venitul cărora se va impune la cota de 18% din obiectul impunerii. Totodată, se prevede permiterea deducerii cheltuielilor aferente activității profesionale în sectorul justiției achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale.

Schimbarea majoră care se propune a fi prin implementarea prezentului proiect de lege este modificarea statutului juridic al Serviciului fiscal de stat în ansamblu și a organelor fiscale teritoriale în particular. Reorganizarea a 35 de inspectorate fiscale teritoriale și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat urmează a fi prin contopire în Serviciul fiscal de stat, organ unitar de administrare fiscală cu statut de persoană juridică.

În acest context, proiectul de lege prevede sarcinile, funcțiile, atribuțiile, responsabilitățile și drepturile Serviciului fiscal de stat și ale angajaților acestuia precum și numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale conducerii Serviciului fiscal de stat.

Suplimentar, proiectul de lege stabilește norme privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor/restanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri.

De asemenea, aceste prevederi reglementează norme și proceduri potrivit cărora Serviciul fiscal de stat cooperează cu organele fiscale din alte state, în vederea realizării unui schimb de informații și asistență, care este în mod previzibil relevant pentru administrarea și aplicarea legilor interne ale statelor respectiv, în privința taxelor și impozitelor prevăzute de cadrul de reglementare.

Totodată, prin proiect se propune acordarea accesului Băncii Naționale a Moldovei la informațiile deținute de organele fiscale referitor la un contribuabil concret în vederea îndeplinirii de către acesta a atribuțiilor sale, și anume privind monitorizarea creditelor acordate de către băncile comerciale contribuabililor.

Se propune sancționarea refuzului de către instituția financiară și filialele acestora sau altor prestatori de servicii de plată de a recepționa mijloace bănești de la persoane fizice în numerar aferente bugetului.

Un bloc important al proiectului de lege sunt modificările la Codul vamal și anume se prevede:

- necalcularea dobânzii în cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import și de export pentru agenții economici cu statut de agent economic autorizat;
- necalcularea dobânzii în cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import și de export ale importatorilor agenți economici producători la importul materiei prime, materialelor, accesoriilor, ambalajului primar și articolelor de completare pentru producerea mărfurilor destinate exportului;

- punerea în aplicare a modificărilor sau completărilor propuse în Codul vamal peste 180 de zile calendaristice de la data publicării legii de modificare și completare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

- eliberarea de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate, în cazul în care persoana, până la inițierea controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate automat cu acordarea liberului de vamă, comunică din proprie inițiativă în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor vamale;

- operarea unei completări privind obligarea titularului de drept să distrugă mărfurile contrafăcute în decurs de 3 luni calendaristice de la data constatării că mărfurile reținute aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală. De asemenea, se prevede reglementarea cazurilor în care organul vamal este în drept să refuze plasarea mărfurilor în destinația vamală „distrugere”.

Proiectul de lege prevede că în scopul racordării normelor naționale la angajamentele asumate în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, precum și în vederea evitării litigiilor comerciale la nivel internațional, se consideră imperativă ajustarea taxelor vamale la Protocolul de aderare a Republicii Moldova la Acordul de la Marrakech privind constituirea OMC.

În proiectul de lege supus examinării sunt prevăzute și alte modificări și completări de îmbunătățire a cadrului legal existent, inclusiv de ordin redacțional.

Comisia susține conceptual pentru prima lectură proiectul de lege, iar pentru lectura a doua va îmbunătăți proiectul respectiv în baza propunerilor și obiecțiilor parvenite din partea fracțiunilor parlamentare, comisiilor permanente, deputaților și Direcției generale Juridice a Secretariatului Parlamentului Republicii Moldova.

Pornind de la cele menționate și ținând cont de avizele comisiilor permanente, Comisia susține conceptual proiectul de lege și îl propune Parlamentului spre aprobare în prima lectură.

Ștefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei